



ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА

ГОДИШНА ПРОГРАМА  
ЗА РАБОТА НА ДРЖАВНИОТ ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА  
ЗА 2019 ГОДИНА

Скопје, декември 2018 година

## КОРИСТЕНИ КРАТЕНКИ

CAAT's	Компјутерски поддржувани ревизорски техники
ISSAI	Меѓународни стандарди на Врховни ревизорски институции
ВРИ	Врховни ревизорски институции
ГДР	Главен државен ревизор
ДЗР	Државен завод за ревизија
ECP	Европски суд на ревизори
ЕУ	Европска Унија
EUROSAI	Европска организација на врховни ревизорски институции
ЗДР	Закон за државната ревизија
IDI	Иницијатива за развој во рамки на INTOSAI (непрофитна организација која има за цел зајакнување на институционалните капацитети на ВРИ во земјите во развој во рамки на регионалните работни групи на INTOSAI)
INTOSAI	Меѓународната организација на врховни ревизорски институции
ИПА	Инструменти за претпристапна помош (Pre-accession assistance)
ISACA	Меѓународна организација за ИТ ревизија
ИТ	Информатичка технологија
НПАА	Национална програма за усвојување на правото на ЕУ
ОЕЦД	Организација за економска соработка и развој
ПГДР	Помошник на главниот државен ревизор
РГ	Работна група
РМ	Република Македонија
SIGMA	Поддршка во подобрување на управувањето и раководењето (здружена иницијатива на ОЕЦД и ЕУ)

Врз основа на член 9 точка 2 од Законот за државната ревизија („Службен весник на Република Македонија бр. 66/10, 145/10, 12/1443/14, 154/15, 192/15, 27/16 и 83/18 и член 34 од Правилникот за внатрешна организација на Државниот завод за ревизија, бр.01-493/1 од 22.06.2015 година, заменикот на главниот државен ревизор донесе:

## Г О Д И Ш Н А П Р О Г Р А М А за работа на Државниот завод за ревизија за 2019 година

### **1. Цели и задачи за работа на Државниот завод за ревизија во 2019 година**

Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија (ДЗР) за 2019 година ќе се остварува согласно постојната законска рамка утврдена со Законот за државната ревизија (ЗДР).

Во текот на 2019 година ќе се интензивираат активностите на обезбедување потребни услови за реализација на стратешките цели на државната ревизија во Република Македонија со што ќе се оствари:

- обезбедување независност на државната ревизија како уставна категорија, во согласност со принципите на Декларацијата од Мексико;
- достигнување оптимален број на вработени и усогласување на организационата поставеност и вкупниот број на извршители со надлежностите и стратешките цели на ДЗР;
- унапредување на етиката и интегритетот;
- натамошно подигање на нивото на квалитет на извршување на ревизиите во согласност со ревизорските стандарди и методолошка пракса на државната ревизија;
- Ажурирање на методолошките акти за ревизија, како и подготовкa на Прирачник за ревизија на Буџетот на РМ;
- понатамошна имплементација на електронски систем за управување со ревизијата -Audit Management System – AMS;
- ќе продолжи праксата за осигурување на квалитетот на ревизиите, преку избор на ревизии кои ќе бидат предмет на проверка, со цел да се подобри квалитетот на работењето;

- спроведување на активностите за 2019 година утврдени согласно Твининг Проектот „Понатамошно подобрување на административните капацитети и ефикасноста на надворешната ревизија на Државниот завод за ревизија, што Државниот завод за ревизија започна да го спроведува во декември 2017 година, во соработка со твининг партните врховните ревизорски институции на Бугарија и Хрватска, кои се однесуваат на:
  - оценка на методолошки акти на ДЗР и препораки за нивно подобрување во насока на усогласеност со ISSAI стандардите и примена на добрите пракси на земји членки на ЕУ;
  - подобрување на процесот на стратешкото планирање на ревизијата во согласност со приоритетите на Државниот завод за ревизијата и расположливите ресурси;
  - подобрување на процесите на ревизија на регуларност и ревизија на успешност, преку спроведување на пилот ревизии на релевантни теми;
  - подобрување на капацитетите за ревизија на ЕУ фондите, како и на политичките партии согласно добрите пракси на земјите членки на ЕУ;
  - подобрување на институционалните и човечките капацитети на ДЗР, со цел одржување на висок квалитет на ревизиите;
  - подобрување на капацитетите за откривање на нерегуларности и корупција во јавниот сектор;
  - оценка и подобрување на постапките за контрола и осигурување на квалитетот на ревизиите во ДЗР;
  - унапредување на соработката со Собранието на Република Македонија, со цел воспоставување на механизам и зајакнување на капацитетите на Собранието за редовно разгледување и дискусија на ревизорските извештаи;
  - унапредување на ИТ системот на ДЗР и капацитетите за спроведување на ИТ ревизии;
  - понатамошно унапредување на принципите на јавност и транспарентност во работата на ДЗР и подобрување на системот на комуникација и размена на информации со домашни и меѓународни субјекти;
- интензивирање на соработката со Владата на Република Македонија, Министерството за финансии, Јавното обвинителство, Државната комисија за спречување на корупцијата и други надлежни органи и институции;
- обезбедување опфат со државна ревизија според соодветна структура на субјекти и јавна потрошувачка, со што би се обезбедиле потребни податоци и

информации за изградба на објективна оценка за степенот на остварувањето на наменското и законското трошење на јавните средства;

- натамошно зајакнување и проширување на капацитетите за вршење на ревизија на успешност на различни програми и проекти, во функција на остварување на целите на ревизијата, отчетноста и доброто управување односно испитување на резултатите, економичноста, ефикасноста и ефективноста на активностите на јавниот сектор;
- континуирана едукација на човечките ресурси;
- обезбедување на неопходни финансиски средства за целосно и квалитетно извршување на Програмата, спроведување објективен систем за оцена на извршувањето на работните задачи, согласно Колективниот договор;
- создавање на услови и натамошно опремување со информатичка и друга опрема, со цел обезбедување примена на АМС софтверот за вршење на ревизија;
- следење на современи методолошки пристапи и пракса при вршење на државна ревизија согласно INTOSAI, EUROSACI, ЕУ и други меѓународни стандарди и упатства за вршење државна ревизија;
- продолжување на воспоставената соработката со ВРИ, Европскиот суд за ревизија, комитетите и работните групи на INTOSAI, EUROSACI и други меѓународни организации и професионални тела и нејзино проширување во функција на остварување на стратешките цели на ДЗР.

Воедно, во текот на 2019 година Државниот завод за ревизија ќе прослави јубилеј 20 години од своето работење како самостојна и независна врховна ревизорска институција, што ќе биде одбележано на пригоден начин.

## **2. Избор на субјекти/проекти/теми за вршење ревизија**

Изборот на субјектите/проектите/темите за Програмата е извршен согласно член 22 и 23 став 1 од Законот за државната ревизија и Упатството за предлагање на ревизии за годишната програма за работа на ДЗР.

Согласно пропишаните критериуми во Упатството за предлагање на ревизии, ДЗР во 2019 година планира да изврши вкупно 54 /педесет и четири/ ревизии, кои се прикажани во Прегледот на планирани ревизии, кој е составен дел на Програмата за работа на ДЗР за 2019 година (Прилог 1).

## **3. Организациона поставеност на ДЗР за извршување на Програмата за работа**

Програмата за работа на ДЗР за 2019 година ќе се реализира со вкупно 88 вработени овластени државни ревизори и државни ревизори и вработени за

административна поддршка. Согласно Правилникот за организација и работа, вработените се распоредени во 7 /седум/ сектори и 2 /две/ одделенија, од кои 3/три/ сектори се директно вклучени во процесот на ревизија (сектори за ревизија) и покриваат различни области и субјекти од јавниот сектор, 1 /еден/ Сектор за ревизија на информационите системи, 1/еден/ Сектор за унапредување на ревизијата и следење на меѓународната пракса за имплементација на меѓународните стандарди, 2/два/ сектори за административна поддршка ( Сектор за правни и општи работи, јавни набавки и односи со јавноста и Сектор за финансиски прашања) и 2/две/ самостојни одделенија за внатрешна ревизија и одделение за управување со човечки ресурси.

#### **4. Финансирање на ДЗР**

Со Буџетот на РМ за 2019 година планирани се расходи во износ од 99.757 илјади денари, наменети за финансирање на активностите содржани во Годишната програма за работа на ДЗР за 2019 година. Овие расходи се планирани во целост како расходи на основниот буџет.

Средствата за реализација на оваа годишната програма се распределени во следните категории на расходи:

Опис	иљади денари Расходи на основен буџет
Плати и надоместоци	76.183
Стоки и услуги	22.384
Субвенции и трансфери	140
Капитални расходи	1.050
<b>Вкупно</b>	<b>99.757</b>

Во структурата на расходите најголемо учество имаат расходите за плати и надоместоци на вработените со 76,37%, по што следуваат расходите за стоки и услуги со учество од 22,44%, капиталните расходи со 1,05% и расходите за субвенции и трансфери со 0,14%.

#### **5. Едукација на вработените**

Согласно стратешките определби на ДЗР во 2019 година продолжува спроведувањето на обуки за надградување на професионалните и стручни способности на ревизорите и раководниот кадар во институцијата и

востоставување објективен систем за оцена на степенот и квалитетот при исполнувањето на работните задачи.

Интерните обуки на вработените во ДЗР ќе се извршат согласно Годишниот план за обуки подготвен во рамки на Твининг Проектот „Понатамошно подобрување на административните капацитети и ефикасноста на надворешната ревизија на Државниот завод за ревизија“, со внатрешни и надворешни обучувачи во зависност од темата утврдена со годишниот план.

Во текот на 2019 година ќе се реализираат и обуки преку учество на курсеви, семинари и работилници организирани од работни групи/комитети на INTOSAI/EUROSAI, Европскиот суд за ревизија, SIGMA и други меѓународни професионални организации и асоцијации.

## **6. Методолошки прашања и стратешки документи**

Ревизорските стандарди обезбедуваат упатства за ревизорите за одредување на ревизорските чекори и постапки кои треба да се применат во ревизиите и се состојат од критериуми во однос на кои се оценува квалитетот на резултатите од ревизиите. Прирачниците и упатствата ги водат ревизорите кон остварување на квалитетот на ревизиите согласно ревизорските стандарди.

Во рамки на Твининг Проектот „Понатамошно подобрување на административните капацитети и ефикасноста на надворешната ревизија на Државниот завод за ревизија“ во 2018 година се изготви Извештај за проценка за подобрување на процесот на ревизија според Меѓународните стандарди на врховните ревизорски институции (ISSAI) кој се состои од анализа на пристапот и методологијата за ревизија на ДЗР кои се применуваат во праксата и го опфаќаат целиот процес на ревизија (планирање на ревизијата, спроведување, известување и следење на препораките), во споредба со најдобрите практики на ВРИ на земјите членки на ЕУ.

Согласно препораките содржани во Извештајот за проценка за подобрување на процесот на ревизија според Меѓународните стандарди на врховните ревизорски институции (ISSAI), во 2019 година ќе се предложат измени и дополнувања на следните правни и методолошки акти:

- Законот за државната ревизија;
- Законот за административните службеници;
- Прирачникот за ревизија на регуларност;
- Прирачникот за ревизија на успешност;
- Прирачникот за следење на препораките.

Во 2018 година, во рамки на Твининг Проектот „Понатамошно подобрување на административните капацитети и ефикасноста на надворешната ревизија на Државниот завод за ревизија“ се изготви Извештај за стратешко планирање на

државната ревизија, кој има за цел да даде проценка на процесот на стратешко планирање во ДЗР и да даде препораки и предлози во однос на неговиот развој.

Согласно препораките содржани во Извештај за стратешко планирање на државната ревизија, во 2019 година ќе се изготват измени и дополнувања или нови акти, кои се однесуваат на:

- Измени и дополнувања на Правилникот за начинот на вршење на државната ревизија;
- Изготвување на методолошко упатство за стратешко планирање на ревизиите;
- Измени и дополнување на Упатството за предлагање на ревизии за годишна програма за работа на ДЗР, со цел да се обезбеди поврзаност на годишното со стратешкото планирање на ревизиите;
- Измени на мисијата на ДЗР;
- Изготвување на Стратешки план за ревизии за периодот 2020 – 2022 година.

Функцијата на осигурување на квалитет е независна од процесот на ревизија. Осигурување на квалитетот е процес на проценка и мониторинг на квалитетот на ревизиите од страна на овластени државни ревизори, кои не учествувале во процесот на ревизиите што се предмет на разгледување и се спроведува секоја година, согласно Годишниот план за осигурување на квалитет во ревизијата.

Во рамки на Твининг Проектот „Понатамошно подобрување на административните капацитети и ефикасноста на надворешната ревизија на Државниот завод за ревизија“, во 2019 година ќе се изврши анализа и оценка на методолошките акти на ДЗР за контрола и осигурување на квалитет на ревизиите, со цел да се дадат препораки за нивно подобрување.

Со цел унапредување на соработката со Собранието на Република Македонија, во рамки на Твининг Проектот извршена е анализа на постојната правна и институционална рамка за соработка помеѓу Собранието и ДЗР, во однос на добрите практики на земјите членки на ЕУ, врз основа на што во 2019 година ќе се дадат препораки за нивно подобрување и воспоставување на формален механизам за разгледување на ревизорските извештаи во Собранието.

Во текот на 2019 година ќе продолжи имплементацијата на стратешките документи на ДЗР и тоа на Стратегијата за развој 2018 - 2022 и ИТ Стратегијата 2018 - 2022, изготвени врз основа на извршена анализа за степенот на реализација на целите утврдени во претходните стратешки документи.

Во 2019 година, врз основа на Извештајот со препораки за подобрување на институционалните и човечките капацитети на ДЗР, изгoten во рамки на Твининг Проектот „Понатамошно подобрување на административните капацитети и ефикасноста на надворешната ревизија на Државниот завод за ревизија“, ќе се изготви Стратегија за управување со човечките ресурси на ДЗР за наредниот петгодишен период.

Со оглед на тоа што имплементацијата на Твининг Проектот „Понатамошно подобрување на административните капацитети и ефикасноста на надворешната ревизија на Државниот завод за ревизија“, завршува во септември 2019 година, ќе се прават подготвки за наредниот Твининг проект кој ќе биде финансиран од IPA 2018 фондовите на ЕУ.

Во 2018 година ДЗР иницираше соработка со OECD-SIGMA во областа на ревизијата на буџетот на државата, која треба да резултира со поддршка од експерти на SIGMA за изготвување на методолошко упатство за ревизијата на Буџетот на Република Македонија. Во 2019 година се планирани следните активности:

- Организирање на работилница за размена на искуства со други земји во однос на ревизијата на буџетот; и
- Изготвување на методолошко упатство за ревизија на Буџетот на Република Македонија во соработка со експерти на OECD-SIGMA, по што следува спроведување на пилот ревизија согласно изготвеното методолошко упатство, во 2020 година.

Во рамките на поддршката на реформите во Република Македонија, Владата на Обединетото Кралство преку Фондот за добро владеење на Велика Британија во периодот од јули 2018 година до 15 март 2019 година обезбеди поддршка на Државниот завод за ревизија со имплементирање на проектот “Зголемување на отчетноста и транспарентноста во Македонија преку подобрена имплементација на препораките од ДЗР”. Во 2019 година ќе се реализираат повеќе работилници поврзани со завршните активности на проектот кои ги опфаќаат следните компоненти/резултати:

1. Генерална проценка на ревизорскиот процес со план за подобрување;
2. Зголемен капацитет на ДЗР за упатување на препораките од извршените ревизии; и
3. Комуникациска стратегија на ДЗР вградена во работните планови на институцијата, вклучувајќи и стратегија за презентирање на поедноставени ревизорски извештаи кај засегнатите страни.

Во насока на понатамошно усогласување, ќе продолжи преведувањето на Меѓународните стандарди на ВРИ (ISSAI), методолошки упатства и друга стручна литература од областа на ревизијата, издадени од комитети и работни групи на INTOSAI на македонски јазик, со цел нивно усогласување и имплементација во ревизорската пракса.

## **7. Информатичка технологија и информациски систем на ДЗР и ИТ ревизија**

Планирани активности за 2019 година:

- зголемување на целосната ефикасност на информацискиот систем на ДЗР согласно стратешките цели за употреба на информатичката технологија во државната ревизија,
- поддршка во администрацирање и унапредување на Системот за управување со ревизијата (Audit Management System (AMS)),
- поддршка во администрацирање на Софтверот за анализа на податоците од ревизорските извештаи, наодите и препораките,
- имплементација на ИТ политиките и процедурите, процедурите за користење на Системот за управување со ревизијата (AMS) и ISO 9001 стандардите,
- соработка со останатите државни институции во делот на размена на податоци за потребите на ревизијата,
- поддршка на ревизијата во делот на преземање и обработка на базите на податоци на субјектите предмет на ревизија (употреба на компјутерски потпомогнати ревизорски техники - CAATs, и примена на IDEA софтвер, во анализата на податоците, избор на примерок и негово документирање),
- ревизија на информациски системи од кои се процесираат податоци и информации за изготвување на финансиските извештаи кај субјектите предмет на ревизија во 2019 година, како составен дел на ревизијата на регуларност,
- анализа на постојните технологии за презентирање на резултатите од работењето на Државниот завод за ревизија (веб страницата), како и алатките за информирање на вработените (интранет) и надградба согласно технолошкиот развој,
- самопроценка на ревизијата на информациски системи,
- континуирано следење на активностите и соработка со ИТ работната група на EUROSACI и другите меѓународни организации за ИТ ревизија.

## **8. Меѓународна соработка**

Унапредувањето на државната ревизија, како една од стратешките определби на Државниот завод за ревизија, во 2019 година ќе се реализира преку активна соработка со работните групи на ЕУРОСАИ и ИНТОСАИ, Европскиот суд на ревизори (ECP), други национални врховни ревизорски институции, СИГМА и други меѓународни организации и институции. Соработката, како и досега, ќе се одвива преку: работа во работните групи во кои ДЗР членува, учество на семинари, работилници, е-обуки, давање придонес кон истражувањата по прашања од државната ревизија на меѓународно ниво, оценувачки мисии, работни посети, учества на конференции/симпозиуми, стажирање во ECP и друго.

Меѓународната соработка има за цел размена, идентификување и промовирање на добрите ревизорски практики на ВРИ во однос на методологијата и искуствата за формите, содржините, периодиката и начинот на објавување на резултатите од ревизиите и следење на ефектите од извршените ревизии, како и утврдените појави на измама и корупција, обезбедување квалитет на ревизиите, развојот на

капацитетите за обука, видот на соработка со ВРИ, транспарентноста и информирањето на јавноста и соработката со медиумите.

Во 2019 година ДЗР ќе продолжи со активностите на работните групи на ЕУРОСАИ/ИНТОСАИ за ревизија на програмите од областа на животната средина и ревизија на ИТ во кои членува од 2002, односно 2005 година. Покрај учеството на годишните состаноци и семинари, ДЗР ќе биде вклучен и во подготовката на релевантни документи, прашалници и други истражувања, инициирани со работните планови на овие работни групи со цел креирање на широка база на податоци и нивно приближување до заинтересираните ВРИ.

Во 2017 Државниот завод за ревизија се вклучи во работата на новата специјална работна група на ЕУРОСАИ за ревизија на општините. Активностите на оваа група во 2019 година ќе продолжат во насока на заокружување на активностите започнати со планот од претходната 2018 година.

Меѓународната активност на ДЗР ќе продолжи и во рамките на специјалната работна група за ревизија и етика на ЕУРОСАИ во која членува од 2012 година. На конгресот во Истанбул, одржан во мај 2017 година, беше усвоен нов стратегиски план на ЕУРОСАИ при што беа дефинирани нови форми и содржини на соработка на нејзините членки. На тој начин ДЗР се вклучи во активностите на проектната група за улогата на ВРИ во ширењето на културата на интегритет со која раководи ВРИ на Унгарија. Ангажманите на ДЗР во овие активности од областа на интегритетот се насочени кон имплементација на ISSAI стандардите во ДЗР и пошироко, споделување на искуствата и унапредување на етиката и интегритетот кај ВРИ и институциите од јавниот сектор. Активностите во работната група на ИНТОСАИ за јавен долг, каде што ДЗР пристапи на крајот од 2017 година ќе бидат насочени кон размена на искуствата меѓу ВРИ по однос на известувањето и здравото управување со јавниот долг согласно ISSAI стандардите.

Врховните ревизорски институции од земјите кандидати и потенцијални кандидати за членство во ЕУ ќе продолжат со активностите за јакнење на нивните капацитети преку соработка со ЕСР и ВРИ од земјите членки на ЕУ во рамките на мрежата на претседателите која ја сочинуваат ВРИ на Турција, Македонија, Црна Гора, Србија, Албанија, Босна и Херцеговина, ЕСР и Косово\* (во својство на набљудувач). Фокусот на соработка во 2019 година ќе биде на реализација на активностите од Рамковниот план на активностите на мрежата (2018-2020 и понатаму) усвоен на состанокот на претседателите на мрежата одржан во октомври 2017 година во Луксембург. Активностите на мрежата кои се со цел да придонесат за полесно интегрирање на земјите кои се во редот за прием во европското семејство, се одвиваат во координација на офицерите за врски на ВРИ и со поддршка на Работната група за заеднички ревизорски активности, формирана од Контакт комитетот, ВРИ членки на ЕУ и СИГМА. Активностите на мрежата во 2019 година ќе бидат сосредоточени на соработката со парламентите за подобрување на ревизорското влијание, пишување на ефективни ревизорски извештаи и поддршката на ИТ во ревизорскиот процес и софтвер за ревизија и ревизија на ИТ системи. Во втората половина на 2019 година Државниот завод за

ревизија ќе биде домаќин на втората работилница посветена на поддршката на ИТ во ревизорскиот процес и користење на софтвер за ревизија.

Серијата работилници за унапредување на финансиска ревизија која започна во втората половина на 2017 година со поддршка на ВРИ на Шведска и ЕСР, планирано е да заврши во првата половина на 2019 година .

Учество на состаноците на Контакт комитетот на ВРИ од ЕУ, е редовна пракса која на ДЗР му овозможува континуирано следење на најновите случувања во областа на владеењето/управувањето со јавните финансии во ЕУ, влијанието на новата регулатива на ЕУ врз работењето на ЕСР и националните ВРИ, како и искуствата во областа на ревизорската пракса (методите, пристапот, изборот на подрачјата - предмет на ревизија, комуникацијата со засегнатите страни) насочени кон подобрување на одговорноста и отчетноста во трошењето на средствата доделени од европските фондови.

На билатерален план, ДЗР ќе реализира работни посети на највисоко и техничко ниво од/со ВРИ членки на ЕУРОСАИ со цел размена на искуствата по актуелни прашања од областа на ревизијата и работењето на ДЗР. Во рамките на утврдената програма за 2019 година за организирање обуки и други настани од страна на ЕУРОСАИ, ИНТОСАИ, ЕСР и мрежата на претседатели, одреден број на ревизори и претставници на ДЗР ќе учествуваат на истите во согласност со потребите/можностите на институцијата.

По однос на подготовките на националната програма за усвојување на правото на ЕУ (ИПАА) и подготовка на преговарачките позиции на Република Македонија за преговори за членство во ЕУ, ДЗР ќе учествува во ажурирањето на програмата за 2019-2021, и во процесот на известување за статусот на активностите од акцискиот план преку активностите на работните групи за подрачјата: 23-антикорупциска политика и 32- финансиска контрола. Учество на ДЗР во придонесот на РМ кон годишниот извештај на ЕК, ќе биде еден од приоритетите во 2019 година.

Во 2019 година со реализација ќе продолжат активностите од твининг проектот од програмата IPA 2013, насочени кон понатамошно зајакнување на капацитети и ефикасноста на Државниот завод за ревизија за вршење надворешна ревизија. Партнери на ДЗР во овој проект со ЕУ се ВРИ на Бугарија, носител на проектот и ВРИ на Хрватска, помлад партнери. Проектот кој започна во 2018 година треба да заврши до крајот 2019 година и ги опфаќа следните четири компоненти: Унапредување на процесот на ревизија согласно ISSAI стандардите; Зајакнување на капацитетите за вршење ревизија; Воспоставување на цврста соработка помеѓу Собранието и ДЗР во однос на разгледување на ревизорските извештаи и Унапредување на системите на ДЗР за ИТ комуникација и управување со човечки ресурси во корист на процесот на ревизија.

Во рамките на поддршката на реформите во Република Македонија, Владата на Обединетото Кралство преку Фондот за добро владеење на Велика Британија во периодот од јули 2018 до 15 март 2019 година обезбеди поддршка на Државниот завод за ревизија со имплементирање на проектот "Зголемување на отчетноста и

транспарентноста во Македонија преку подобрена имплементација на препораките од ДЗР". Проектот се имплементира со посредство на PricewaterhouseCoopers (PwC) Македонија и фондацијата Westminster Foundation for Democracy (WFD) со надворешни партнери: Center for Economic Analysis (CEA) и Research Institute – RESIS. Во 2019 година ќе се реализираат повеќе работилници поврзани со завршните активности на проектот кој ги опфаќа следните компоненти/резултати: 1. Генерална проценка на ревизорскиот процес со план за подобрување; 2. Зголемен капацитет на ДЗР за упатување на препораките од извршените ревизии; и 3. Комуникациска стратегија на ДЗР вградена во работните планови на институцијата, вклучувајќи и стратегија за презентирање на поедноставени ревизорски извештаи кај засегнатите страни.

## 9.Анализи и извештаи

За да се обезбедат континуирани, независни, објективни, релевантни и транспарентни информации во кои ќе имаат доверба јавноста и релевантните институции, Државниот завод за ревизија ќе посвети должно внимание на обработката и анализата на информациите произлезени од конечните ревизорски извештаи.

Овие податоци на редовна основа ќе се обработуваат во САПРИ софтверот кој е интегриран, автономен и функционален систем за обработка и анализа на податоците од ревизорските извештаи. На овој начин ќе се обезбедуваат сигурни, ажурирани, навремени и релевантни информации за потребите на Државниот завод за ревизија, Собранието на Република Македонија, други засегнати страни и јавноста.

Во текот на 2019 година Државниот завод за ревизија ќе продолжи со следните активности:

во континуитет ќе ја следи реализацијата на Годишната програма и Акциониот план за нејзино извршување;

во континуитет ќе се врши обработка и внос на податоците од конечните извештаи како и другите пропратни документации кој произлегува од спроведените ревизии во САПРИ софтверот;

во континуитет ќе се обработуваат и евидентираат добиените повратни информации од Јавното обвинителство, Државната комисија за спречување на корупцијата и други надлежни органи и институции, за фазата на постапување по конечни извештаи доставени до нив;

во континуитет ќе се обработуваат и евидентираат повратните информации добиени од ревидираните субјекти за фазата на постапување по дадените препораки во конечните извештаи ( ИЗПМ образец), како и податоците кои ќе произлезат од извештаите по спроведените follow up проверки на почетокот на годината за постапување на ревидираните субјекти по дадените препораки;

преку добиените излезни извештаи ќе се прават дополнителни анализи за утврдување на состојбите и трендовите кај наодите, препораките, изразените мислења, ревидираните јавни приходи и расходи, системските слабости, статусот на дадените препораки, повратните информации и сл.;

ќе се прават посебни анализи и ќе се подготвуваат извештаи за цели на годишното известување, годишното планирање, за одредени потреби на Државниот завод за ревизија, јавноста или други институции и засегнати страни.

На овој начин ќе се овозможи континуирано следење на реализацијата на Годишната програма и Акциониот план за работа на Државниот завод за ревизија во целост, како и на секоја одделна ревизија согласно фазата на извршување во која се наоѓа истата.

## **10. Информирање на надлежни органи во функција на подобро управување со јавните средства**

ДЗР и во 2019 година преку јасни, реални, објективни и навремени информации за констатирани неправилности, колизии, неусогласености на законските прописи, незаконско постапување со јавните средства и можните случаи на корупција и злоупотреба на службената должност, ќе даде свој придонес во исполнување на дел од надлежностите на Собранието на РМ.

ДЗР ќе продолжи да работи на унапредување на соработката како со Собранието на РМ така и со субјектите предмет на ревизија, со основна цел зголемување на нивната свесност и одговорност за преземање на мерки за надминување на констатираните неправилности, а се во функција на унапредување на управувањето со јавните средства.

### **10.1 Активности во насока на надминување на системски слабости и колизии на законски прописи**

Идентификувањето на колизии на законски прописи, недоречености или неусогласености на законската рамка, е важен аспект при вршењето на ревизиите.

За идентификуваните состојби ДЗР редовно известува, во посебен дел од конечните ревизорски извештаи – Останати прашања.

Со редовното доставување на конечните ревизорски извештаи до Собранието и надлежните органи ДЗР го насочува вниманието кон овие слабости на органите кои се надлежни да придонесат во нивното отстранување.

Ефект од овие констатирани состојби врз подоброто управување со јавните средства може да се очекува само доколку надлежните институции ги преземат потребните мерки за нивно надминување.

Следењето и информирањето за активностите околу надминувањето на констатираните системски слабости е една од стратешките цели на ДЗР.

## **10.2 Соработка со Собранието на РМ, Владата на РМ, Министерството за финансии и другите надлежни органи**

Соработката со Собранието на РМ, Владата на РМ и Министерството за финансии ќе се одвива во функција на реализација на Заклучоците на Собранието на РМ, донесени по разгледувањето на Годишниот извештај на ДЗР за 2017 година.

Во тие рамки ДЗР своите активност во 2019 година ќе ги насочи кон:

Редовно информирање на Собранието на РМ и другите надлежни органи за извршените ревизии и за резултатите од истите;

Презентирање на “Годишниот извештај на ДЗР за 2018 година“ на седница на Собранието на Република Македонија;

Известување на Собранието на РМ и другите надлежни органи за системски слабости кои индицираат активности од нивна надлежност;

Соработката со Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола во Министерството за финансии, согласно потпишаниот Протокол за соработка и

Соработката со Ревизорски комитет - постојано стручно тело во Владата на Република Македонија.

## **10.3 Активности поврзани со спречување на корупцијата**

Активностите на ДЗР поврзани со спречување на корупцијата се одвиваат во согласност со овластувањата и обврските утврдени со Законот за државната ревизија, Законот за јавното обвинителство, Законот за спречување на корупција и друга релевантна законска регулатива.

Во тие рамки, во текот на 2019 година, ДЗР ќе продолжи да:

Доставува ревизорски извештаи/известувања до надлежните органи, за наоди кои индицираат активности од нивна надлежност и обезбедува повратни информации за преземени мерки согласно нивните надлежности;

Доставува извештаи и информации за извршени ревизии, по барање на одделни институции;

Одржува работни средби за меѓусебно информирање, размена на искуства поврзани со методологијата на работа и презентација на наодите во ревизорските извештаи, усогласување на прописи, запознавање со Европската легислатива од аспект на борбата против корупцијата и вршењето на државната ревизија и

Преку свои претставници и натаму да учествува во работата и активностите на Меѓуресорското тело за координација на активностите против корупцијата.

#### 10.4 Следење на препораките дадени во ревизорските извештаи

Заради остварување на основната цел на ревизијата - водење грижа за јавните средства и унапредување на управувањето со истите, навременото откривање на отстапувањата од прифатените стандарди и повредите на принципите на законитост, ефикасност, ефективност и економичност во раководењето со јавните средства, Државниот завод за ревизија уплатува јасни и ефективни препораки, со цел да се преземат чекори со кои отстапувањата и повредите во иднина ќе се спречат или отежнат.

Корективните мерки за имплементација на препораките му овозможуваат на раководството на субјектот предмет на ревизија да ја подобри ефективноста и ефикасноста на работењето.

Во рамките на постапките на вршење на ревизиите, ДЗР континуирано го следи и анализира процесот на спроведување на дадените препораки во ревизорските извештаи.

Следењето на имплементацијата на препораките во ДЗР ќе се врши:

Преку постапки за follow up прегледи кои претставуваат составен дел на тековната ревизија за конечните ревизорски извештаи од минати години;

Преку добивање информации од субјектот предмет на ревизија согласно чл. 32 од ЗДР (ИЗПМ);

Преку постапки за проверка на преземените мерки од страна на субјектот опфатен со ревизија ( follow up проверка) на почетокот на годината во врска со утврдените состојби и дадените препораки содржани во конечниот ревизорски извештај од мината година.

Системот за следење на спроведувањето на препораките дадени во ревизорските извештаи е составна компонента на САПРИ софтверот за обработка и анализа на податоците од Конечните ревизорски извештаи.

ДЗР, и во 2019 година ќе продолжи да работи на унапредување на соработката со субјектите предмет на ревизија за зголемување на нивната свесност и одговорност за преземање на мерки за надминување на констатираните неправилности како и за навремено известување за преземени мерки по наодите и препораките во ревизорските извештаи.

Во оваа насока ДЗР ќе ги презема следните активности:

Укажување за позитивните ефекти на спроведувањето на препораките за севкупното работење на субјектот како и за законско и наменското користење на јавните средства;

Информирање на органите надлежни за контрола и надзор над работењето на субјектите предмет на ревизија за статусот на спроведување на препораките;

Информирање на Собранието и Владата на РМ за статусот на спроведувањето на препораките.

Врз основа на примените (обработени и систематизирани) податоци, по барање на надлежните институции, ќе се изготвуваат информации/известувања за степенот на спроведувањето на препораките и нивниот тековен статус (спроведена/СП, делумно спроведена/ДС, во тек/ВТ, не спроведена/НС, не применлива/НП).

Дадените препораки ќе се следат се до моментот кога ревизорот ќе оцени дека субјектите соодветно ги имплементирале и преземале мерки со кои ги отстраниле утврдените неправилности.

За степенот на имплементација на дадените препораки во ревизорските извештаи, во рамките на Годишниот извештај за работа за 2018 година, ДЗР ќе го извести и Собранието на Република Македонија.

## 11. Информирање на јавноста

Информирањето на јавноста за работењето на ДЗР и за постигнатите резултати ќе продолжи и во 2019 година, што е воедно и дефинирана како една од петте клучни цели во неговата стратегија. Процесот на пренесување на информациите за улогата на ДЗР и за неговата мисија се приоритетите во контекст на тоа истите да биде познати и разбрани од пошироката јавност и од заинтересираните страни.

Во 2019 година ДЗР ќе продолжи со својата политика на транспарентност во однос на рамноправен пристап до информацијата за начинот на трошењето на јавните средства на заинтересираните страни (субјектите предмет на ревизијата, надлежните институции за работењето на субјектите предмет на ревизијата, надлежните институции за постапување по ревизорските извештаи, медиумите, граѓаните и други).

Објавувањето на Конечните ревизорски извештаи на WEB страницата, заедно со забелешките на субјектите дадени по однос на ревизорските нацрт-извештаите, односно одговорите на ДЗР по однос на забелешките, ќе се реализира континуирано и во 2019 година. Во таа насока, ДЗР ќе настојува да ги подобрува сегашните начини и средства за комуникација и да имплементира и поинакви комуникациски технологии како што се социјалните мрежи.

За навремено информирање на јавноста и за подобрување на комуникацијата со релевантните страни, во 2019 година ДЗР ги планира следниве активности:

- објавување на Конечните ревизорски извештаи на WEB страницата, заедно со забелешките на субјектите предмет на ревизијата и одговорите на ДЗР по однос на забелешките;
- објавување на WEB страницата на „Годишниот извештај на ДЗР за работењето во 2018 година“;

- објавување на информации, вести и други содржини на WEB страницата за планираните и за тековно реализираните настани и активности на ДЗР;
- објавување на WEB страницата на извештаите на политичките партии за добиените донацији во 2018 година;
- континуирано информирање и брифирање на медиумите и новинарите кои го следат работењето на ДЗР и кои информираат за резултатите од работењето;
- навремено подготвување на одговори на барањата пристигнати до ДЗР согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер;
- известување за поднесените барања за слободен пристап на информации во рамки на Годишниот извештај за 2018 година, кој се доставува до Комисијата за слободен пристап до информации од јавен карактер, а согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер;
- дисеминација на потребните информации на институциите со кои ДЗР соработува и на сите други заинтересирани и засегнати страни од процесот на вршење државна ревизија;
- воведување на нови средства и инструменти на комуникација со засегнатите и заинтересираните страни од процесот на вршење државна ревизија.

## **12.Извршување на Годишната програма за работа на ДЗР**

Извршувањето на Годишната програма за работа на ДЗР за 2019 година ќе се реализира со Акционен план кој е составен дел на Годишната програма за работа на ДЗР.

## **13.Завршни одредби**

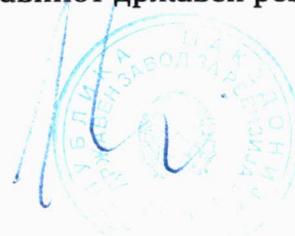
Оваа Програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува од 01.01.2019 година.

Број 01- 932/1

Заменик на главниот државен ревизор

Скопје, 28.12.2018година

Насер Адеми



Прилог 1

ГОДИШНА ПРОГРАМА  
за работа на Државниот завод за ревизија за 2019 година  
Преглед на планирани ревизии

РЕВИЗИИ НА РЕГУЛАРНОСТ

ИК	Ред.бр. Годишна програм а	Ред.бр. во класата	ОПИС	Место
1	1	1	Основен буџет на Република Македонија	Скопје
2	2	1	Агенција за вработување на Република Македонија	Скопје
	3	2	Фонд за пензиско и инвалидско осигурување	Скопје
	4	3	Фонд за здравствено осигурување	Скопје
3	5	1	Собрание на РМ	Скопје
	6	2	Народна банка на РМ	Скопје
	7	3	Министерство за финансии	Скопје
	8	4	Министерство за информатичко општество и администрација	Скопје
	9	5	Министерство за економија	Скопје
	10	6	Министерство за транспорт и врски	Скопје
	11	7	Министерство за труд и социјална политика	Скопје
	12	8	Државен завод за статистика	Скопје

	13	9	Служба за општи и заеднички работи на Владата на Република Македонија	Скопје
	14	10	Дирекција за задолжителни резерви на нафта и нафтени деривати	Скопје
	15	11	Агенција за супервизија на осигурувањето	Скопје
	16	12	Македонска информативна агенција	Скопје
	17	13	Агенција за планирање на просторот	Скопје
4	18	1	Политичка партија СДСМ- сметка за редовно работење	Скопје
	19	2	Политичка партија ВМРО-ДПМНЕ - сметка за редовно работење	Скопје
	20	3	Претседателски избори 2019 - I	Скопје
	21	4	Претседателски избори 2019 - II	Скопје
	22	5	Политичка партија Движење Беса- сметка за редовно работење	Скопје
	23	6	Политичка партија ДПА- follow up	Скопје
	24	7	Политичка партија ДУИ-сметка за редовно работење	Скопје
	25	1	Музеј на македонската борба за државност и самостојност	Скопје
5	26	2	Македонски народен театар	Скопје
	27	3	Биро за регионален развој	Скопје
	28	4	НУ ЦК Ильо Антески Смок	Тетово
	29	5	Управа за хидрометеоролошки работи	Скопје
	30	6	Универзитет "Мајка Тереза"	Скопје

	31	7	Државен испитен Центар	Скопје
6	32	1	ЈЗУ УК за хируршки болести „Св.Наум Охридски,,	Скопје
	33	2	ЈЗУ Општа болница Кавадарци	Кавадарци
	34	3	ЈЗУ за неврохирургија	Скопје
	35	4	ЈЗУ Завод за превенција лекување и рехабилитација на кардиоваскуларни заболувања - Охрид	Охрид
	36	5	Јавна здравствена установа УК за гастроентерохепатологија	Скопје
	37	6	Центар за јавно здравје	Тетово
	38	7	Центар за Јавно здравје	Штип
	39	1	Буџет и корисници на буџет на општина Гостивар	Гостивар
7	40	2	Буџет и корисници на буџет на ЕЛС Струга	Струга
10	41	1	Јавно претпријатие - Паркинзи	Тетово
12	42	1	М-НАВ Воздухопловна навигација	Скопје
	43	2	Македонски пошти АД	Скопје

#### РЕВИЗИИ НА УСПЕШНОСТ/ РЕВИЗИИ НА УСОГЛАСЕНОСТ/ИТ РЕВИЗИЈА

РУ	44	1	Реализација на високообразовниот кадар на пазарот на трудот во РМ	Скопје и други градови
РУ	45	2	Мерки, политики и проекти за заштита и унапредување на пчеларството во Република Македонија	Скопје и други градови

РУ	46	3	Програма за меѓуграницна соработка со Република Бугарија	Скопје
РУ	47	4	Подобрување на условите за спортување на децата од основно и средно образование - Проектот Изградба на спортски сали во основните и средните училишта	Скопје и други градови
РУ	48	5	„Ефективност на политиките, мерките и активностите при доделувањето на договорите за јавни набавки на ниво на Јавни претпријатија на Град Скопје“	Скопје
РУС	49	6	Реализација на мерките, активностите и политиките за специјализација на здравствените работници	Скопје
РУС	50	7	Институционални капацитети на државното правобранителство во РМ	Скопје и други градови
РУС	51	8	Институционалните капацитети на јавнообвинителските служби за реализација на надлежностите	Скопје и други градови
РУС	52	9	Институционални капацитети на единките корисници на судска власт за реализација на надлежностите	Скопје и други градови
ИТ	53	10	Квалитетот на услугите кои ги дава ЕЛС на своите веб портали	Скопје и други градови
ИТ	54	11	Ефективноста и ефикасноста на мерките и активностите што ги презело Министерството за информатичко општество и администрација за целосна имплементација на информацискиот систем за управување со човечки ресурси во институциите од јавниот сектор	Скопје